

до 1910 г. съ 3,489 души, и през втория отъ разглежданитѣ периоди отъ време, а именно, двойниятъ, т. е. отъ 1910 до 1920 г., е отбелязала едно увеличение съ 7,021 души (или близо двойно), то през последния интервалъ отъ време, отъ 1920 до 1926 г., съответното нарастване е достигнало цифрата 7,009 души, което значи, че въпросната социална група се е увеличила за последнитѣ шест години съ толкова, съ колкото се е увеличила и през десетгодишния периодъ отъ 1910 до 1920 год. Разбира се, че тукъ не трѣбва да изпускаме изъ предъ видъ обстоятелството, че последниятъ периодъ отъ разглежданитѣ тукъ е следвоененъ, а този отъ 1910 до 1920 год. включва въ себе си и военнитѣ години. Какъ е вървѣло пакъ нарастването на останалитѣ две групи показватъ следнитѣ два реда отъ абсолютни числа:

Периоди:	Увеличение въ групата на помощницитѣ и служащитѣ:	Увеличение въ групата на работницитѣ:
1920—1926 г.	4,757	16,990
1910—1920 г.	8,626	8,074
1905—1910 г.	2,358	5,514

Ако проследимъ сега движението на тия числа, ще констатираме следнитѣ нѣколко интересни явления.

Най-първото отъ тѣхъ е това, което показва, че докато отъ 1905 до 1920 г. групата на самостоятелнитѣ и тази на работницитѣ сж се увеличавали твърде правилно, а именно — за всѣко едно петолѣтие сж давали почти еднакви увеличения, то групата на помощницитѣ и служащитѣ се е развивала презъ сжщия периодъ отъ 15 години много неправилно.

Така, презъ десетгодишния периодъ отъ 1910—1920 год. тѣ сж нарастнали, не съ два, а съ три и половина пжти почти повече, отколкото е било увеличението имъ презъ периода отъ 1905 до 1910 год. Трѣбва веднага да добавимъ, че недостигътъ отъ около 2,500 души за двойното увеличение на групата на работницитѣ (1910—1920 г.), по отношение на онова отъ 1905—1910 г.. се дължи на намалението на армията ни следъ войната, която даваше значителенъ брой хора въ групата на работницитѣ. Нужно е да се забележи, че ние тукъ не изхождаме отъ икономическото съдържание, така да се каже, на понятието работникъ, а отъ гледището, съ което си служи статистиката при класиране на населението по положение въ занятието на отдѣлната единица. Споредъ опредѣлението, което дава статистиката на понятието „работникъ“, за такъвъ се смѣта всѣки, който извършва физически трудъ, независимо отъ това дали последниятъ е производителенъ или не, или пъкъ дали е квалифициранъ или общъ.

Разгледаме ли, обаче, нарастването на активното население за времето отъ 1920—1926 г., ще получимъ едно съвсемъ друго и твърде характерно взаимно-отношение на разглежданитѣ три социални групи отъ населението. Ето самитѣ числа:

Преброявания	Самостоятелни	Помощници и служащи	Работници
31. XII. 1926	25,931	23,122	49,981
„ 1920	18,922	18,365	32,991
Абсолютно увеличение . . .	7,009	4,757	16,990
На сто . .	37·0%	25·9%	51·5%

Явно личи, прочее, отъ цитиранитѣ цифри, че най-много сж се увеличили работницитѣ — съ 51·5%, подиръ тѣхъ идватъ самостоятелнитѣ, които сж нарастнали съ 37·0%, и най-малко увеличение се констатира въ групата на помощницитѣ и служащитѣ — 25·9% (където сж предимно чиновницитѣ).

Ако съпоставимъ числата, вписани въ таблица № 2 и даващи разпредѣлението на активното население по социални групи, споредъ преброяването въ края на 1926 г., ще получимъ, отъ статистическо гледище, разбира се, единъ изводъ, който гласи, че въ професионално отношение най-голъмата частъ отъ активното население на градъ София, или 50·5% сж работници; повече отъ една четвъртъ, или 26·2% сж самостоятелни и 23·3% отъ всички работящи въ столицата сж помощници и разни видове служащи. Отъ всичко това, естествено, не следва още, че и социалния обликъ на градъ София е чисто работнически. Защото обликътъ на единъ градъ въ социално отношение се опредѣля не само отъ участието на отдѣлнитѣ активни групи отъ населението въ неговия стопански животъ; къмъ тѣхъ е необходимо да се прибавятъ и съответнитѣ броеве на неактивното население, т. е. на ония лица, които се изхранватъ заедно съ активнитѣ такива отъ дадена професия или социална категория, и да изчислимъ общиятъ имъ процентъ спрямо цѣлото население на града. А съпоставимъ ли така даннитѣ, които ни дава пакъ статистиката, ще добиемъ следниятъ резултатъ, споредъ преброяването на 31. XII. 1926 год.

	Самостоятелни	Помощници и служащи	Работници
Активни и неактивни	75,991	49,047	87,919
На сто . .	35·6%	23·1%	41·3%

Отъ тия данни се установява едно по-друго отношение между отдѣлнитѣ категории население, които разглеждаме тукъ. Докато втората група запазва и при това групиране на даннитѣ своето мѣсто и значение, то групата на работницитѣ е значително намалена за смѣтка на групата на самостоятелнитѣ. Ако при отношенията на всѣка група отъ активното население къмъ общия брой на последното, работницитѣ съставляваха 50·5%, а самостоятелнитѣ — 26·2%, то при съотношението въ неактивното население принадлежащитѣ къмъ тия групи съставляватъ съответно 33·3% и 43·9% отъ всичкото неактивно население. Трѣбва да добавимъ, обаче, че тенденцията на нарастването и въ двата вида население, взети вкупомъ, е все пакъ най-голъма въ групата на работницитѣ.

Но не само току-що изложенитѣ особености въ професионалния съставъ на население